

Прилог 3. Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	Компјутерски криминал и информациски системи
2.	Код	ФБКН 17
3.	Студиска програма	Дипломиран криминалист
4.	Организатор на студиска програма (единица, односно институт, катедра, одел)	Факултет за безбедност Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв
6.	Академска година / семестар	Четврта / VIII семестар
7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон. проф. д - р Светлана Николоска Вон. проф. д - р Цветко Андрески
9.	Предуслови за запишување на предметот	да
10.	Цели на предметната програма (компетенции)	Стекнување со знаења за појавните форми и облици на компјутерски криминал, мерки и дејствија за водење на постапка за расветлување и докажување на компјутерски инцидент и постапка на обезбедување на електронски доказ преку примена на информациските системи и технологијата, улогата на информациските системи во обработка и анализа на компјутерските податоци, пребарување на компјутерски податоци, постапување во обезбедување на електронски доказ и неговата примена во судството.
11.	Содржина на предметната програма	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запознавање на студентите со наставната програма, Поим и дефинирање на компјутерскиот криминалитет, криминолошки карактеристики. Меѓународни правни акти со посебен осврт на Конвенцијата за компјутерски криминалитет. Компарација на компјутерски кривични дела од казнените закони на неколку држави. 2. Кривично – правна регулираност на компјутерскиот криминалитет во Република Македонија, дефинираност во КЗ на РМ на компјутерски системи и компјутерски податоци. 3. Криминалистички карактеристики и појавни облици и форми на компјутерски криминалитет. Истражување на криминал со елементи на злоупотреба на човековите слободи и права, загрозување на сигурноста,

		<p>повреда на тајноста на пратки, честа и угледот, неовластено прислушкување и тонско снимање, злоупотреба на лични податоци – кражба на идентитет, повреда на авторски и други сродни права, пиратерија. Истражување на компјутерска детска порнографија.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Компјутерски имотен криминалитет- Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем, компјутерска измама, правење и внесување на компјутерски вируси. 5. Истражување на компјутерскиот криминалитет против јавните финансии и платниот промет - изработка и употреба на лажна платежна картичка, злоупотреба на правата од пријавени и заштитени пронајдоци и топографија на интегрални кола. 6. Компјутерски фалсификати 7. Cyber тероризам и Ширење на расистички и ксенофобичен материјал пат на компјутерски систем 8. Тимски пристап на истражување на компјутерскиот криминалитет – улогата на оперативецот криминалист, на правник – Јавен обвинител и на стручно лице – информатичар 9. Електронски докази – поим, обезбедување, процес на обезбедување, селектирање, соодветно земање, транспорт, репродукција и ставање во форма да биде прифатлив за правосудството 10. Информациски системи и злоупотребата на информациските системи во извршување на компјутерски кривични дела. 11. Постапка на извлекување на електронски доказ и примена на стандардни процедури на извлекување, транспорт и чување на електронски докази. 12. Ракување со електронски доказ и вештачење на електронски докази – компјутерска форензика 13. Соработка, координација и размена на информации при расветлување и докажување на компјутерски криминал и превенција од
--	--	--

		компјутерски криминал 14. Компјутерски податоци, внесување, анализа, пребарување 15. Функционирање на информацискиот систем меѓу органите на прогон во процесот на размена на информации		
12	Методи на учење	Интерактивна настава, учество на студентите во истражувачки проекти, самостојно учење, подготвување на семинарски, есеј и сл.		
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часа		
14	Распределба на расположивото време	26 часа - Настава 39 – часа Вежби 55 – часа самостојно учење 10 - Учество во проекти 20 - Изготвување на семинарски работи и есеи		
15	Форми на наставните активности	15.1	Предавања - теоретска настава	26 часа
		15.2	Вежби (лабараториски, аудиториски), семинари, тимска работа	39 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови
		16.2	Самостојни задачи	65 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80	бодови
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови
	17.3.	Активност и учество	10	бодови
18	Критериуми за оценување (бодови / оцена)		Од 0 до 50 бода	5 (пет) (F)
			Од 51 до 61 бод	6 (шест) (E)
			Од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			Од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			Од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			Од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на предавање и вежби Семинарска работа или есеј		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Презентација на наставна содржина со Power Point презентации Интерактивна настава		
22.	Литература			

22.1. Задолжителна литература			
Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
1.	Николоска Светлана	Методика на истражување на компјутерски криминал	Ван Гог, Скопје, 2014
2.	Петровиќ Слободан	Полицијска информатика	Криминалистичко – полицијска академија, Београд, 2007
3.	Тупанчевски Никола и Кипријановска Драгана	Основи на македонското информатичко казнено право	МРКПК, бр. 2 - 3, Скопје, 2008
4.	Филип Рајкел	Транснационален криминал и правда	Дата Понс, Скопје, 2009
5.	Рејчел Боба	Криминалистичко истражување	Нампрес, 2010
6.	Николоска Светлана	Компјутерскиот криминалитет како сериозна закана за безбедноста	Зборник од Научно стручна конференција на Факултетот за безбедност, Скопје, 2010
7.	Николоска Светлана	Компјутерски кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓаните во Република Македонија	Хоризонти, Битола, 2010
8.	Ендрју Р. В. Џексон и Џули М. Џексон	Наука за форензиката	Нампрес, Скопје, 2009
9.	Стјуарт Х. Џејмс и Џон. Џ. Норби	Форензика	Табернакул, 2009
10.	Цветко Андреески	Информатика	Факултет за туризам и угостителство Охрид
11.	Дитер Голман	Компјутерска сигурност	Превод од Влада на РМ
22.2. Дополнителна литература			
Ред.бр.	Автори	Наслов	Издавач/година
1.	Николоска Светлана	Форензика и организирани облици економско - финансијског криминалитета	Збирка радова Крагујевац, 2009
2.	Николоска Светлана	Компјутерски кривични дела против	Универзитет „Св. Климент Охридски,,

				слободите и правата на човекот и граѓанинот	Битола – Хоризонти, 2010
		3.	Николоска Светлана	Компјутерскиот криминалитет како сериозна закана за безбедноста	Зборник од Научно – стручна конференција на Факултет за безбедност, Скопје, 2010
		4.	Николоска Светлана	Izrada i upotreba lažnih platežnih kartica kao masovni oblik komjuterskog kriminala u Republici Makedoniji	Zbornik radova, Mađunardna naučno stručna konferencija, Suzbijanje kriminala i Evropske integracije, s osvrtm na visokotehnoški kriminal, Visoka škola unutrašnjih poslova Republika Srpska, Banja Luka, 2012.
		5.	Nikoloska Svetlana	<i>Opportunities for abuse of data in new technologies</i>	Зборник на Факултет за безбедност од Меѓународна конференција во Охрид, 2013